

Judikatúra súdov EÚ

od 9. februára do 26. apríla 2019

(výber najdôležitejších rozhodnutí)

OBSAH

I.	Judikatúra Súdneho dvora.....	3
A.	Oblasť: Aproximácia právnych predpisov.....	3
B.	Oblasť: Azyl a migrácia	4
C.	Oblasť: Dane a clo.....	5
D.	Oblasť: Doprava	9
E.	Oblasť: Duševné, priemyselné a obchodné vlastníctvo	9
F.	Oblasť: Hospodárska súťaž	10
G.	Oblasť: Hospodárska a menová politika	12
H.	Oblasť: Inštitucionálne právo	12
I.	Oblasť: Justičná spolupráca v občianskych a obchodných veciach	14
J.	Oblasť: Justičná spolupráca v trestných veciach	15
K.	Oblasť: Občianstvo EÚ	15
L.	Oblasť: Ochrana osobných údajov.....	17
M.	Oblasť: Ochrana spotrebiteľa	18
N.	Oblasť: Poľnohospodárstvo a rybolov	20
O.	Oblasť: Prístup k dokumentom	21
P.	Oblasť: Sloboda usadiť sa	21
Q.	Oblasť: Slobodné poskytovanie služieb	22
R.	Oblasť: Sociálna politika	22
S.	Oblasť: Spoločná obchodná politika.....	23
T.	Oblasť: Štátna pomoc	24
U.	Oblasť: Verejná služba EÚ.....	25
V.	Oblasť: Verejné obstarávanie	26
W.	Oblasť: Voľný pohyb kapitálu	27
X.	Oblasť: Voľný pohyb pracovníkov.....	27
Y.	Oblasť: Životné prostredie.....	28

UPOZORNENIE

Tento prehľad je neoficiálnym dokumentom slúžiacim na účely informovania odbornej a všeobecnej verejnosti, ktorý má iba informatívnu povahu, nezohľadňuje najnovšie zmeny európskych ani vnútroštátnych právnych noriem a nezaväzuje Ministerstvo spravodlivosti SR. Účelom tohto prehľadu je iba upozorniť na najdôležitejšie aspekty rozhodnutí, ktoré sú v prehľade uvedené v zjednodušenej forme, preto je vždy nevyhnutné pracovať s autentickým textom vybraného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ. Nedá sa vylúčiť, že pre riešenie konkrétneho problému môžu byť relevantné a dôležité aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, ktoré nie sú v tomto prehľade uvedené resp. iné aspekty v ňom uvedených rozhodnutí. V prehľade nie sú napríklad zaradené tie rozhodnutia, v ktorých sú síce uvedené dôležité výroky, tieto sú však iba zopakovaním už ustálenej judikatúry. Z časových dôvodov je tiež tentokrát v prehľade spracovaná iba judikatúra Súdneho dvora, a nie aj judikatúra Všeobecného súdu. Akékoľvek ďalšie šírenie alebo spracovanie tohto materiálu je možné len s predchádzajúcim súhlasom pôvodcu, ktorým je Ministerstvo spravodlivosti SR.

I. JUDIKATÚRA SÚDNEHO DVORA

A. Oblasť: Aproximácia právnych predpisov

C-680/16 P August Wolff a Remedia v. Európska komisia (27. 3. 2019)

„Odvolanie – Humánne lieky – Smernica 2001/83/ES – Článok 30 ods. 1 – Výbor pre lieky na humánne použitie – Obrátenie sa na výbor podriadené podmienke, že predtým nebolo prijaté vnútroštátne rozhodnutie – Aktívna látka estradiol – Rozhodnutie Európskej komisie nariaďujúce členským štátom odobratie a zmenu vnútroštátnych povolení na uvedenie na trh pre lieky na topické použitie obsahujúce 0,01 % hmotnostného podielu estradiolu“

Predmetom tohto odvolacieho konania bolo rozhodnutie Všeobecného súdu¹, v ktorom bola zamietnutá žaloba držiteľov povolenia na uvádzanie na trh pre istý liek. Uvedenou žalobou sa domáhali zrušenia vykonávacieho nariadenia EK, ktoré stanovovalo isté obmedzenia pre daný typ liekov. Podľa Súdneho dvora sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď nekonštatoval existenciu legitímnych obáv o nestrannosť hlavného spravodajcu Výboru pre lieky na humánne použitie. Tento výbor vydáva odôvodnené stanoviská v rôznych konaniach o liekoch, ktorými sa až na výnimky EK riadi. Do uvedenej funkcie bola pritom menovaná zamestnankyňa vnútroštátneho orgánu, ktorý v minulosti rozhodol o nepredĺžení povolenia na udelenie na trh pre daný liek. Existuje preto objektívna obava, že bude ďalej sledovať záujmy tohto vnútroštátneho orgánu aj v predmetnom výbore. Pre rozptýlenie takejto obavy nestačí poukázať na zákaz dávať inštrukcie členom výborov a expertom nezlučiteľné s ich vlastnými úlohami alebo úlohami a kompetenciami Európskej liekovej agentúry zo strany členských štátov.

C-545/17 Pawlak (27. 3. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Vnútrošný trh poštových služieb – Smernice 97/67/ES a 2008/6/ES – Článok 7 ods. 1 – Pojem ‚výhradné alebo osobitné práva zaviesť a poskytovať poštové služby‘ – Článok 8 – Právo členských štátov organizovať službu doporučených zásielok používanú v priebehu súdneho konania – Lehota na podanie procesnej písomnosti na súd – Výklad vnútroštátneho práva v súlade s právom Únie – Hranice – Priamy účinok, ktorého sa dovoľáva subjekt reprezentujúci členský štát v spore voči jednotlivcovi“

Poľské právo považuje za rovnocenné s podaním procesnej písomnosti na príslušnom súde iba podanie takejto procesnej písomnosti u určeného poskytovateľa poštových služieb, a to aj v podobe obvyčajnej zásielky. Otázne bolo, či je takéto pravidlo v súlade s právom EÚ v oblasti liberalizácie trhu poštových služieb. Príslušná smernica totiž výslovne zakazuje udeliť alebo ponechať v účinnosti výhradné alebo osobitné práva zaviesť a poskytovať poštové služby. Súdny dvor rozhodol, že právo EÚ bráni poľskej právnej úprave. Je pravdou, že smernica ako výnimku zo spomínaného zákazu výslovne upravuje právo členských štátov organizovať službu zásielok používanú v priebehu súdneho konania. Táto výnimka sa

¹ Rozsudok Všeobecného súdu z 20. októbra 2016 vo veci T-672/14 August Wolff a Remedia v Európska komisia, EU:T:2016:623.

však má vykladať striktnie, pričom sa výslovne vzťahuje iba na doporučené, a nie na bežné zásielky. Navyše, jej uplatnenie musí byť opodstatnené z dôvodov verejného poriadku a verejnej bezpečnosti.

B. Oblasť: Azyl a migrácia

C-557/17 Y.Z. a i. (podvod pri zlúčení rodiny) (14. 3. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Právo na zlúčenie rodiny – Smernica 2003/86/ES – Článok 16 ods. 2 písm. a) – Článok 17 – Odňatie povolenia na pobyt rodinného príslušníka tretej krajiny – Právne postavenie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom – Smernica 2003/109/ES – Článok 9 ods. 1 písm. a) – Strata tohto právneho postavenia – Podvod – Nevedomosť o podvode“

Holandský súd sa Súdneho dvora v tomto konaní spýtal, aký vplyv má na právo na pobyt rodinných príslušníkov občana tretej krajiny (garanta) skutočnosť, že títo rodinní príslušníci získali toto právo na základe falšovaných dokladov garanta, o čom však nevedeli. Súdny dvor rozhodol, že ani uvedená nevedomosť rodinných príslušníkov garanta nemá vplyv na to, že im ich práva zo smernice o zlúčení rodiny môžu a práva zo smernice o dlhodobom pobyte musia byť odňaté. Pokiaľ však ide o smernicu o práve na zlúčenie rodiny, pred odňatím práv z nej vyplývajúcich sú členské štáty povinné preskúmať, či by týmto postupom neboli dotknuté ich základné práva, najmä právo na súkromný a rodinný život. Sú tak povinné preskúmať okolnosti ako napríklad vek dieťaťa v čase príchodu do členského štátu, integráciu v členskom štáte, či väzby s krajinou pôvodu. Nesmú pritom opomenúť ani skutočnosť, že títo rodinní príslušníci za podvod garanta osobne zodpovední nie sú a nevedeli o ňom.

C-163/17 Jawo (19. 3. 2019)

Spojené veci C-297/17, C-318/17, C-319/17 a C-438/17 Ibrahim a i. (19. 3. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti – Spoločné konania o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany – Smernica 2013/32/EÚ – Článok 33 ods. 2 písm. a) – Zamietnutie žiadosti o azyl orgánmi členského štátu ako neprípustnej z dôvodu predchádzajúceho poskytnutia doplnkovej ochrany v inom členskom štáte – Článok 52 – Pôsobnosť ratione temporis tejto smernice – Články 4 a 18 Charty základných práv Európskej únie – Systémové chyby azylového konania v tomto inom členskom štáte – Systematické zamietanie žiadostí o azyl – Skutočné a preukázané riziko neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania – Životné podmienky osôb požívajúcich doplnkovú ochranu v tomto poslednom uvedenom členskom štáte – Dublinský systém – Nariadenie (EÚ) č. 604/2013 – Odovzdanie žiadateľa do členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu – Pojem ‘útek’ – Spôsoby predĺženia lehoty na odovzdanie – Vážne riziko neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania po skončení azylového konania – Životné podmienky osôb požívajúcich medzinárodnú ochranu v uvedenom členskom štáte“

Súdny dvor sa v týchto rozsudkoch zaoberal možnosťami členského štátu, v ktorom žiadateľ nanovo požiadal o azyl, hoci už predtým oň žiadal v inom členskom štáte, resp. mu už iný štát priznal doplnkovú ochranu. Právo EÚ podľa Súdneho dvora okrem iného nebráni tomu, aby takýto žiadateľ bol odovzdaný do zodpovedného členského štátu alebo aby jeho žiadosť bola zamietnutá ako neprípustná z dôvodu doplnkovej ochrany už priznanej iným členským štátom, okrem prípadu, že by sa žiadateľ v tomto

členskom štáte nezávisle od svojej vôle ocitol v situácii ťažkej materiálnej deprivácie, ktorá by mu neumožňovala uspokojenie jeho najzákladnejších potrieb. Iba vtedy by totiž bol porušený zákaz neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania. Naopak, nepostačuje samotná skutočnosť, že sociálna ochrana a/alebo životné podmienky sú priaznivejšie v štáte novej žiadosti, ani nedostatky v sociálnom systéme zodpovedného štátu samé osebe. Súdny dvor takisto spresnil, že žiadateľ je „na úteku“, ak sa vedome vyhýba vnútroštátnym orgánom zodpovedným za vykonanie jeho odovzdania do iného členského štátu s cieľom jeho zmarenia, najmä ak opustil miesto pobytu bez informovania príslušných vnútroštátnych orgánov, ak bol o tejto povinnosti vopred informovaný.

Spojené veci C-444/17 Arib a i. (19. 3. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti – Hraničné kontroly, azyl a prisťahovalectvo – Nariadenie (EÚ) 2016/399 – Článok 32 – Dočasné obnovenie kontroly členskými štátmi na jeho vnútorných hraniciach – Neoprávnený vstup štátneho príslušníka tretej krajiny – Posúdenie vnútorných hraníc ako vonkajších hraníc – Smernica 2008/115/ES – Pôsobnosť – Článok 2 ods. 2 písm. a)“

V návratovej smernici je upravená možnosť členských štátov neuplatniť túto smernicu okrem iného na občanov tretích krajín, ktorí boli zadržaní v súvislosti s neoprávneným prekročením vonkajšej hranice členského štátu a ktorí následne v tomto štáte nezískali oprávnenie alebo právo na pobyt. Súdny dvor v tomto konaní posudzoval, či sa uvedená možnosť vzťahuje aj na situáciu, keď členský štát obnovil kontroly na vnútorných hraniciach z dôvodu závažného ohrozenia verejného poriadku alebo vnútornej bezpečnosti tohto členského štátu. Rozhodol, že v takom prípade sa uvedená možnosť neuplatní. Návratová smernica totiž neumožňuje takéto vylúčenie len z dôvodu nelegálneho prekročenia vnútornej hranice, ani žiadnym spôsobom neodkazuje na ustanovenia Kódexu schengenských hraníc o obnovení vnútorných kontrol. Navyše, aj samotné znenie Kódexu schengenských hraníc vylučuje, aby bola vnútorná hranica, na ktorej boli obnovené kontroly, rovnocenná vonkajšej hranici.

C. Oblasť: Dane a clo

C-434/17 Human Operator (13. 2. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Harmonizácia daňových právnych predpisov – Spoločný systém dane z pridanej hodnoty (DPH) – Smernica 2006/112/ES – Odpočet DPH – Určenie zdaniteľnej osoby, ktorá je osobou povinnou platiť DPH – Uplatnenie odchyľujúceho sa opatrenia so spätnou účinnosťou – Zásada právnej istoty“

Maďarsko požiadalo o povolenie zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od smernice o DPH v súvislosti s osobou povinnou platiť DPH, a to na účely boja proti podvodným činnostiam v odvetví agentúr dočasného zamestnávania. Rada tejto žiadosti vyhovel, čo bolo Maďarsku oznámené 11. decembra 2015. Maďarsko však prijalo vnútroštátnu úpravu opierajúc sa o túto výnimku, ktorá nadobudla účinnosť už 1. januára 2015. Súdny dvor posudzoval, či takýto postup bol v súlade s právom EÚ. V príslušnom akte EÚ v tomto prípade nebola zmienka o nadobudnutí jeho účinnosti alebo o dátume začatia jeho uplatňovania a Maďarsko vyjadrilo želanie, aby sa táto odchýlka uplatňovala so spätnou účinnosťou. Súdny dvor však rozhodol, že ak štát požiadava o povolenie odchyliť sa od

smernice o DPH, nemôže takúto odchýlku zaviesť skôr, ako mu bol akt EÚ povoľujúci uvedenú odchýlku oznámený.

C-531/17 Vetsch Int. Transporte (14. 2. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Dane – Daň z pridanej hodnoty (DPH) – Smernica 2006/112/ES – Článok 143 ods. 1 písm. d) – Oslobodenie od DPH pri dovoze – Dovoz s následným premiestnením tovaru v rámci Spoločenstva – Následné dodanie tovaru v rámci Spoločenstva – Daňový podvod – Nepriznanie oslobodenia od dane – Podmienky“

V tejto veci bol určitý tovar dovezený do EÚ z tretej krajiny a oslobodený od DPH. Následne bol s týmto tovarom po jeho prepustení do voľného obehu spáchaný daňový podvod, ktorý ale nesúvisel s dovozom a o ktorom dovozca nevedel, ani nemal vedieť. Súdny dvor rozhodol, že takýto daňový podvod nemá vplyv na oslobodenie dovozcu od DPH v rámci dovozu podľa smernice o DPH.

Spojené veci C-116/16 a C-117/16 T Danmark a i. (26. 2. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Aproximácia právnych predpisov – Spoločný systém zdaňovania uplatňovaný v prípade materských spoločností a dcérskych spoločností v rozličných členských štátoch – Smernica 90/435/EHS – Oslobodenie ziskov rozdeľovaných spoločnosťami jedného členského štátu spoločnostiam iných členských štátov od dane – Vlastník požitkov v podobe rozdelených ziskov — Zneužitie práva – Spoločnosť so sídlom v členskom štáte vyplácajúca združenej spoločnosti so sídlom v inom členskom štáte dividendy, ktoré sa celé alebo takmer celé následne prevádzajú na územie nepatriace k Európskej únii – Dcérska spoločnosť, na ktorú sa vzťahuje povinnosť vykonať zážku dane zo ziskov“

Zákaz podvodného alebo zneužívajúceho dovolávania sa práva EÚ vyložil Súdny dvor tak, že oslobodenie od zážkovej dane zo ziskov vyplatených dcérskou spoločnosťou jej materskej spoločnosti (podľa smernice 90/435/EHS, ktorá upravuje zdaňovanie materských a dcérskych spoločností v rôznych členských štátoch) musia v prípade podvodného alebo zneužívajúceho konania vnútroštátne orgány a súdy daňovníkovi odmietnuť aj v prípade, že neexistujú ustanovenia vnútroštátneho práva alebo ustanovenia dohôd upravujúce takéto odmietnutie. Súdny dvor tiež popísal, aké indície môžu byť relevantné pri určovaní toho, či na účely získania daňovej výhody skupina spoločností vytvorila umelý mechanizmus s účelovými spoločnosťami – t. j. spoločnosťami, ktorých jedinou činnosťou je príjem dividend a ich prevod na vlastníka pôžitkov alebo na iné účelové spoločnosti. Absencia skutočnej hospodárskej činnosti sa v tomto ohľade musí vzhľadom na osobitosti charakterizujúce predmetnú hospodársku činnosť vyvodiť z analýzy všetkých relevantných skutočností týkajúcich sa okrem iného riadenia spoločnosti, súvahy, štruktúry jej výdavkov a skutočne vynaložených nákladov na zamestnancov, ktorých zamestnáva, ako aj priestorov a vybavenia, ktoré má k dispozícii.²

² Obdobným spôsobom poskytol Súdny dvor aj výklad zákazu zneužitia práva v kontexte spoločného systému zdaňovania uplatňovaného na výplaty úrokov a licenčných poplatkov podľa smernice 2003/49/ES. Pozri rozsudok Súdneho dvora z 26. februára 2019 v spojených veciach C-115/16, C-118/16, C-119/16 a C-299/16 *N Luxembourg 1 a i.*, EU:C:2019:134.

C-581/17 Wächtler (26. 2. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o voľnom pohybe osôb – Zmena bydliska fyzickej osoby z členského štátu do Švajčiarska – Zdaňovanie nerealizovaných kapitálových ziskov z podielov v obchodných spoločnostiach – Priame dane – Voľný pohyb samostatne zárobkovo činných osôb – Rovnosť zaobchádzania“

Daňový úrad v Nemecku vyrubil nemeckému občanovi - konateľovi obchodnej spoločnosti podľa švajčiarskeho práva, daň z príjmu z nerealizovaných kapitálových ziskov z jeho podielu na základnom imaní spoločnosti z dôvodu zmeny jeho bydliska do Švajčiarska. Súdny dvor uviedol, že Dohoda medzi ES a Švajčiarskou konfederáciou o voľnom pohybe osôb bráni právnej úprave členského štátu, ktorá na účely zabránenia strate v oblasti daní upravuje za uvedených okolností bezodkladné zdanenie, pokiaľ v prípade ponechania si bydliska v tom istom alebo inom členskom štáte EÚ dochádza k vymáhaniu dane až v okamihu, keď sú kapitálové zisky realizované, teda pri prevode obchodných podielov.

C-567/17 Bene Factum (28. 2. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Daňové ustanovenia – Spotrebné dane – Smernica 92/83/EHS – Článok 27 ods. 1 písm. b) – Oslobodenia od dane – Pojem ‚výrobky, ktoré nie sú určené na ľudskú spotrebu‘ – Kritériá posúdenia“

Vnútroštátny súd sa obrátil na Súdny dvor v rámci sporu medzi spoločnosťou Bene Factum a národnou daňovou inšpekciou Litvy. Tá totiž rozhodla, že etylalkohol v kozmetických a hygienických výrobkoch, ktoré spoločnosť dováža a predáva, podlieha spotrebnej dani, keďže tieto výrobky boli konečnými spotrebiteľmi konzumované ako alkoholické nápoje. V súlade s čl. 27 ods. 1 písm. b) smernice 92/83/EHS však členské štáty oslobodia produkty podliehajúce tejto smernici, teda aj etanol, od zosúladenej spotrebnej dane, ak je produkt denaturovaný v súlade s požiadavkami členského štátu a zároveň sa používa na výrobu akéhokoľvek produktu neurčeného na ľudskú spotrebu. Súdny dvor preto okrem iného rozhodol, že sa uvedené ustanovenie uplatňuje na etanol ako vo veci samej, ktorý bol denaturovaný v súlade s požiadavkami členského štátu a ktorý obsahujú kozmetické výrobky alebo výrobky na ústnu hygienu. Nič na tom nemení skutočnosť, že hoci nie sú ako také určené na ľudskú spotrebu, napriek tomu ich určité osoby konzumujú ako alkoholické nápoje.

C-449/17 A & G Fahrschul-Akademie (14. 3. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Spoločný systém dane z pridanej hodnoty (DPH) – Smernica 2006/112/ES – Článok 132 ods. 1 písm. i) a j) – Oslobodenie od dane pri určitých činnostiach verejného záujmu – Školské alebo univerzitné vzdelávanie – Pojem – Kurzy vedenia motorového vozidla organizované v autoškole“

V tomto prípade sa autoškola domáhala oslobodenia od DPH, ktoré sa podľa smernice o DPH vzťahuje na „školské alebo univerzitné vzdelávanie“. Súdny dvor rozhodol, že tento pojem na účely režimu DPH odkazuje na integrovaný systém prenosu vedomostí a zručností týkajúcich sa širokého a rozmanitého spektra oblastí, ako aj na ďalšie prehľbovanie a rozvoj týchto vedomostí a zručností žiakov a študentov v rámci ich pokroku a špecializácie v rôznych stupňoch tohto systému. Kurz vedenia motorového vozidla organizovaný v autoškole na účely získania vodičského preukazu skupín B a C1 upraveného

smernicou o vodičských preukazoch nepredstavuje podľa Súdneho dvora takéto vzdelávanie, a preto sa naň oslobodenie od DPH neuplatní.

C-695/17 Metirato (14. 3. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Smernica 2010/24/EÚ – Vzájomná pomoc pri vymáhaní pohľadávok vyplývajúcich z daní, poplatkov a ďalších opatrení – Článok 13 ods. 1 – Článok 14 ods. 2 – Vymáhanie pohľadávok dožadujúceho členského štátu orgánmi dožiadaného členského štátu prostredníctvom exekučného konania – Konanie týkajúce sa žiadosti o vrátenie týchto pohľadávok do konkurznej podstaty spoločnosti usadenej v dožiadanom členskom štáte – Žalovaný v tomto konaní – Určenie“

Správca konkurznej podstaty spoločnosti Metirato sa žalobou proti Fínsku a jeho daňovej správe domáhal, aby boli do konkurznej podstaty vrátené všetky pohľadávky, ktoré vymohli fínske orgány, okrem iného aj na žiadosť estónskych orgánov. Fínsko namietalo, že v časti, v ktorej bola suma vyplatená Estónsku, mala žaloba smerovať proti Estónsku, keďže Fínsko v rámci administratívnej pomoci estónskym daňovým orgánom konalo len ako ich zástupca. Súdny dvor posudzoval, či sa čl. 13 ods. 1 a čl. 14 ods. 2 smernice 2010/24/EÚ uplatňujú na konanie ako vo veci samej a či dožiadaný členský štát treba považovať za žalovaného v takomto konaní. Rozhodol, že smernica 2010/24/EÚ sa na takéto konanie uplatňuje, pokiaľ sa toto konanie zakladá na spochybnení exekučných opatrení podľa čl. 14 ods. 2 tejto smernice, a dožiadaný členský štát treba považovať za žalovaného, a to bez toho, aby okolnosť, že sa suma týchto pohľadávok oddelí od majetku tohto členského štátu alebo sa s ním zlúči, mala v tomto ohľade vplyv.

C-275/18 Vinš (28. 3. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Spoločný systém dane z pridanej hodnoty – Smernica 2006/112/ES – Článok 131 a článok 146 ods. 1 písm. a) – Oslobodenie dodaní tovaru zaslaného alebo prepraveného mimo Európsku úniu od dane – Podmienka oslobodenia stanovená vnútroštátnym právom – Prepustenie tovaru do colného režimu – Dôkaz o prepustení do colného režimu vývozu“

Fyzickej osobe, ktorá každý mesiac posielala niekoľko stoviek kusov drobných militárií mimo EÚ, čo aj preukázala predložením poštových potvrdení, dodatočne vyrubilo české finančné riaditeľstvo DPH za dodanie tovaru. Argumentovalo, že odosielateľ riadne nepreukázal prepustenie tovaru do colného režimu vývozu, preto sa nemohlo uplatniť oslobodenie od DPH pre tovar určený na vývoz mimo EÚ. Súdny dvor pripomenul, že daňové orgány pri posudzovaní nároku na oslobodenie od DPH nemôžu vo všeobecnosti vyžadovať splnenie príliš formálnych povinností bez skúmania, či skutočne boli alebo neboli splnené hmotnoprávne podmienky pre oslobodenie.³ Dospel k záveru, že v situácii, keď sa preukáže splnenie hmotnoprávných podmienok sporného oslobodenia od DPH (najmä podmienky, že tovar skutočne opustil územie EÚ), nemôže vnútroštátna právna úprava oslobodenie od DPH podmieňovať tým, aby tento tovar bol prepustený do colného režimu vývozu.

³ Rozsudok Súdneho dvora z 8. novembra 2018 vo veci C-495/17 *Cartrans Spedition*, C:2018:887, b. 31.

D. Oblasť: Doprava

C-9/18 Meyn (28. 2. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Doprava – Smernica 2006/126/ES – Vzájomné uznávanie vodičských preukazov – Odmietnutie uznať vodičský preukaz vydaný v inom členskom štáte – Vodičské oprávnenie preukázané na základe vodičského preukazu“

Pri dopravnej nehode nemeckého občana v Nemecku sa zistilo, že nemá nemecké vodičské oprávnenie. Mal však poľský vodičský preukaz, ktorý mu bol vydaný na základe maďarského vodičského preukazu, ktorú mu bol zasa vydaný na základe ruského, ale sfaľovaného vodičského preukazu. Sporné v podstate bolo, či právo EÚ umožňuje, aby Nemecko za daných okolností odmietlo uznať poľský vodičský preukaz. Súdny dvor rozhodol, že smernica o vodičských preukazoch takémuto odmietnutiu nebráni.

C-501/17 Germanwings (4. 4. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Letecká doprava – Nariadenie (ES) č. 261/2004 – Článok 5 ods. 3 – Náhrada cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla a v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov – Rozsah – Oslobodenie od povinnosti náhrady – Pojem „mimoriadne okolnosti“ – Poškodenie pneumatiky lietadla cudzím predmetom nachádzajúcim sa na vzletovej a pristávacej dráhe letiska“

V tomto prípade išlo o spor medzi pasažierom a spoločnosťou Germanwings z dôvodu odmietnutia poskytnúť náhradu za omeškaný let, ktorý bol zapríčinený poškodenou pneumatikou. Spoločnosť Germanwings totiž tvrdila, že z dôvodu „mimoriadnej okolnosti“ podľa čl. 5 ods. 3 nariadenia 261/2004 bola oslobodená od povinnosti poskytnúť náhradu podľa čl. 5 ods. 1 tohto nariadenia. Súdny dvor okrem iného rozhodol, že čl. 5 ods. 3 nariadenia 261/2004 sa má vykladať v tom zmysle, že poškodenie pneumatiky lietadla cudzím predmetom, ako je pohyblivý odpad nachádzajúci sa na vzletovej a pristávacej dráhe letiska (v tomto prípade išlo o skrutku), spadá pod pojem „mimoriadna okolnosť“.

E. Oblasť: Duševné, priemyselné a obchodné vlastníctvo

C-578/17 Hartwall (27. 3. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Aproximácia právnych predpisov – Ochranné známky – Smernica 2008/95/ES – Článok 2 a článok 3 ods. 1 písm. b) – Zamietnutie zápisu alebo neplatnosť – Posúdenie rozlišovacej spôsobilosti in concreto – Kvalifikácia ochrannej známky – Vplyv – Farebná ochranná známka alebo obrazová ochranná známka – Grafické vyjadrenie ochrannej známky prezentované v obrazovej forme – Podmienky zápisu – Nedostatočne jasné a presné grafické vyjadrenie“

Spoločnosť Hartwall požiadala o zápis ochrannej známky ako výslovne farebnej ochrannej známky, a nie obrazovej ochrannej známky, pričom súčasťou prihlášky bolo aj grafické vyjadrenie označenia. Keďže sa vnútroštátny súd domnieval, že Súdny dvor ešte nerozhodoval o otázke, či označenie vo forme farebnej kresby možno zapísať ako farebnú ochrannú známku, a nevyslovil sa k vplyvu, ktorý má

kvalifikácia ochrannej známky ako farebnej ochrannej známky, pokiaľ ide o posúdenie rozlišovacej spôsobilosti, obrátil sa na Súdny dvor. Súdny dvor vykladal čl. 2 a čl. 3 ods. 1 písm. b) smernice 2008/95/ES. Rozhodol, že kvalifikácia označenia prihlasovateľom pri jeho zápise predstavuje relevantný prvok na účely posúdenia, či toto označenie môže predstavovať ochrannú známku a či má rozlišovaciu schopnosť, ale nezbavuje príslušný orgán povinnosti posúdiť rozlišovaciu spôsobilosť ochrannej známky *in concreto*. Taktiež rozhodol, že za okolností, ako vo veci samej, smernica 2008/95/ES bráni zápisu označenia ako ochrannej známky z dôvodu existencie rozporu v prihláške, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

C-690/17 ÖKO-Test Verlag (11. 4. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Duševné vlastníctvo – Ochranné známky – Nariadenie (ES) č. 207/2009 – Článok 9 ods. 1 – Smernica 2008/95/ES – Článok 5 ods. 1 a 2 – Práva z ochrannej známky – Individuálna ochranná známka tvorená testovým certifikátom kvality“

Spoločnosť na svoje výrobky (zubné pasty) umiestnila označenie údajne zhodné s ochrannou známkou spoločnosti ÖKO-Test Verlag, zapísanej pre tlačoviny a služby testovania a poskytovania informácií a poradenstva spotrebiteľom. Spoločnosť ÖKO-Test Verlag sa proti tomu bránila. Zo znenia čl. 9 ods. 1 písm. b) nariadenia 207/2009 a čl. 5 ods. 1 písm. b) smernice 2008/95/ES pritom vyplýva, že ochrana priznaná majiteľovi ochrannej známky je obmedzená na prípady, keď existuje zhoda alebo podobnosť nielen medzi označením používaným treťou osobou a ochrannou známkou, ale aj medzi tovarmi a službami. Súdny dvor preto rozhodol, že majiteľ individuálnej ochrannej známky tvorenej testovým certifikátom nemôže zabrániť tomu, aby tretia osoba umiestňovala označenie zhodné alebo podobné tejto ochrannej známke na tovary, ktoré nie sú ani zhodné, ani podobné tovarom alebo službám, pre ktoré bola ochranná známka zapísaná. Takejto ochrany sa ale môže dovoliť majiteľ individuálnej ochrannej známky s dobrým menom, ak tretia osoba neoprávnene získava prospech z rozlišovacej schopnosti alebo z dobrého mena ochrannej známky alebo im škodí, pričom nepreukáže, že má na spomínané umiestnenie označenia „náležitý dôvod“.

F. Oblasť: Hospodárska súťaž

C-724/17 Skanska Industrial Solutions a i. (14. 3. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Hospodárska súťaž – Článok 101 ZFEÚ – Náhrada škody spôsobenej kartelom, ktorý je podľa tohto článku zakázaný – Určenie subjektov povinných na náhradu škody – Právne nástupníctvo právnických osôb – Pojem ‚podnik‘ – Kritérium hospodárskej kontinuity“

Spoločnosti podieľajúce sa na karteli na trhu s asfaltom boli neskôr zrušené v rámci dobrovoľnej likvidácie a ich obchodná činnosť bola prevedená na iné spoločnosti. Fínsky súd pri uplatnení kritéria hospodárskej kontinuity uložil siedmim takýmto spoločnostiam pokuty za činnosť ich predchodcov. Následne podalo mesto Vantaa žalobu o náhradu škody, ktorá mu vznikla v dôsledku existencie kartelu pri uskutočnení asfaltovacích prác. Otázne bolo, či sa kritérium hospodárskej kontinuity, uplatňované pri ukladaní pokút, uplatní na žaloby o náhradu škody, teda či možno zodpovednosť za porušenie čl. 101 ZFEÚ pripísať subjektu, ktorý pokračuje v obchodnej činnosti subjektu, ktorý sa dopustil porušenia, ak tento už neexistuje. S poukazom na zásady ekvivalencie a efektivity Súdny dvor čl. 101

ZFEÚ vyložil tak, že v situácii, keď všetky akcie spoločností, ktoré sa podieľali na zakázanej kartelovej dohode, boli získané inými spoločnosťami, ktoré ich zlikvidovali, no pokračovali v ich obchodnej činnosti, možno spoločnostiam nadobúdateľom pripísať zodpovednosť za ujmu spôsobenú týmto kartelom.

C-1/19 P (R) JPMorgan Chase a i. v. Európska komisia (21. 3. 2019)

C-4/19 P (R) Crédit agricole a Crédit agricole Corporate and Investment Bank (21. 3. 2019)

„Odvolanie – Žiadosť o nariadenie predbežného opatrenia – Hospodárska súťaž – Odvetvie úrokových derivátov denominovaných v eurách – Rozhodnutie Európskej komisie o porušení článku 101 ZFEÚ – Rozhodnutie 2011/695/EÚ – Zamietnutie žiadosti o dôverné zaobchádzanie s rozhodnutím – Informácie považované za dôverné – Uverejnenie – Zásada prezumpcie neviny – Prima facie dôkaz – Fumus boni iuris“

V oboch prípadoch sa odvolatelia domáhali zrušenia uznesení Všeobecného súdu⁴, ktorými zamietol ich návrh smerujúci k odkladu výkonu rozhodnutia EK, ako aj návrh, aby sa EK zdržala zverejnenia rozhodnutia týkajúceho sa konania o uplatnení čl. 101 ZFEÚ a čl. 53 Zmluvy o EHP. Súdny dvor sa v oboch prípadoch stotožnil s argumentáciou Všeobecného súdu a zamietol všetky odvolacie dôvody odvolateľov. Vo veci C-1/19 P (R) rozhodol, že Všeobecný súd sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď konštatoval, že rozhodnutie EK bolo podľa odvolateľov protiprávne z dôvodu porušenia zásady prezumpcie neviny a že odvolatelia nemohli, *a priori*, založiť svoje tvrdenie o dôvernosti v celom rozsahu na rozsudku vo veci T-474/04⁵. Všeobecný súd bol oprávnený konštatovať, že odvolatelia nepredložili zjavný dôkaz o údajnej škode na dobrom mene niektorých jednotlivcov. Vo veci C-4/19 P (R) Súdny dvor uviedol, že nebolo *prima facie* preukázané, že žalované rozhodnutie EK obsahuje dôverné informácie, ktoré vyžadujú ochranu. Konštatoval nesplnenie podmienky *fumus boni iuris*, stotožnil sa so závermi rozhodnutia Všeobecného súdu a odvolanie zamietol.

C-617/17 Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie (3. 4. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Hospodárska súťaž – Článok 82 ES – Zneužitie dominantného postavenia – Nariadenie (ES) č. 1/2003 – Článok 3 ods. 1 – Uplatnenie vnútroštátneho práva hospodárskej súťaže – Rozhodnutie vnútroštátneho orgánu hospodárskej súťaže, ktorým sa ukladá pokuta na základe vnútroštátneho práva a pokuta na základe práva Únie – Charta základných práv Európskej únie – Článok 50 – Zásada *ne bis in idem* – Uplatniteľnosť“

Poľský Úrad na ochranu hospodárskej súťaže a spotrebiteľov uložil podniku pokutu za porušenie vnútroštátneho práva hospodárskej súťaže a súčasne pokutu za porušenie práva EÚ z dôvodu zneužívania dominantného postavenia. Sankcionovaný podnik sa bránil tvrdením o porušení zásady *ne bis in idem* zaručenej okrem iného čl. 50 Charty. Súdny dvor uviedol, že zásada *ne bis in idem* nebráni

⁴ Uznesenie predsedu Všeobecného súdu z 25. októbra 2018 vo veci T-420/18 R *JPMorgan Chase a i. v. Európska komisia*, EU:T:2018:724; uznesenie všeobecného súdu z 25. októbra 2018 vo veci T-419/18 R *Crédit agricole a Crédit agricole Corporate and Investment Bank v. Komisia*, EU:T:2018:726.

⁵ Rozsudok Všeobecného súdu z 12. októbra 2007 vo veci T-474/04 *Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse v. Európska komisia*, EU:T:2007:306.

tomu, aby vnútroštátny orgán hospodárskej súťaže v rámci toho istého rozhodnutia uložil podniku pokutu za porušenie vnútroštátneho aj európskeho práva hospodárskej súťaže, avšak tento orgán sa musí ubezpečiť, že spolu uložené pokuty sú primerané povahe porušenia.

G. Oblasť: Hospodárska a menová politika

Spojené veci C-202/18 a C-238/18 Rimšėvičs a Európska centrálna banka v. Lotyšská republika (26. 2. 2019)

„Európsky systém centrálnych bánk – Žaloba založená na porušení článku 14.2 druhého odseku Štatútu Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky – Rozhodnutie vnútroštátneho orgánu o pozastavení výkonu funkcie guvernéra národnej centrálnej banky“

Lotyšský úrad prevencie a boja proti korupcii vydal v rámci prípravného trestného konania rozhodnutie, ktorým guvernérovi lotyšskej centrálnej banky p. Rimšėvičsovi uložil viacero obmedzujúcich opatrení, vrátane zákazu výkonu funkcie guvernéra. Toto rozhodnutie pred Súdny dvorom napadla ECB, ako aj p. Rimšėvičs. Súdny dvor vydal v tejto veci aj predbežné opatrenie⁶ a vec rozhodoval v skrátenej forme⁷. Pokiaľ ide o samotné žaloby, v tomto type konania rozhodoval Súdny dvor po prvýkrát. Tento typ žaloby je pritom žalobou o neplatnosť, hoci je ňou napadnutý vnútroštátny akt orgánov členského štátu. Žalobám Súdny dvor vyhovel a napadnuté rozhodnutie lotyšského úradu zrušil. Podľa Súdneho dvora totiž Lotyšsko dostatočne nepreukázalo, že napadnuté rozhodnutie je založené na dostatočných indiciách, že sa p. Rimšėvičs dopustil závažného pochybenia, kvôli ktorému by bolo jeho odvolanie prípustné.

H. Oblasť: Inštitucionálne právo

C-755/18 P Shindler a i. v. Rada EÚ (19. 3. 2019)

„Odvolanie – Článok 181 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora – Inštitucionálne právo – Vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie – Článok 50 ZEÚ – Rozhodnutie Rady Európskej únie o poverení začať rokovania so Spojeným kráľovstvom na účely uzatvorenia dohody o stanovení spôsobu vystúpenia – Strata občianstva Únie – Článok 263 štvrtý odsek ZFEÚ – Priama dotknutosť“

Skupina britských občanov dlhodobo žijúcich v rôznych členských štátoch EÚ mimo Spojeného kráľovstva napadla žalobou o neplatnosť rozhodnutie Rady o poverení začať rokovania o brexite. Všeobecný súd ich žalobu odmietol ako neprípustnú⁸. Hoci napadnuté rozhodnutie má právne účinky voči inštitúciám a členským štátom EÚ, nemá záväzné právne účinky na právnu situáciu žalobcov. Žalobcovia sa odvolali, Súdny dvor však ich odvolanie zamietol ako sčasti zjavne neprípustné a sčasti zjavne nedôvodné. Okrem iného uviedol, že neuzatvorenie dohody o spôsobe vystúpenia nemôže

⁶ Uznesenie podpredsedu Súdneho dvora z 20. júla 2018 vo veci C-238/18 R *Európska centrálna banka v. Lotyšská republika*, EU:C:2018:581.

⁷ Uznesenie predsedu Súdneho dvora z 12. júna 2018 vo veci C-202/18 *Rimšėvičs v. Lotyšská republika*, EU:C:2018:489, a uznesenie predsedu Súdneho dvora z 12. júna 2019 vo veci C-238/18 *Európska centrálna banka v. Lotyšská republika*, EU:C:2018:488.

⁸ Rozsudok Všeobecného súdu z 26. novembra 2018 vo veci T-458/17 *Shindler a i. v. Rada EÚ*, EU:T:2018:838.

zabrániť samotnému vystúpeniu. Všeobecný súd tiež smel, na účely posúdenia účinkov napadnutého rozhodnutia, rozlišovať medzi účinkami voči žalobcom a účinkami voči členským štátom a inštitúciám EÚ. Napokon je irelevantné, vzhľadom na rozdielne postavenie pri podávaní žaloby o neplatnosť, či by žaloba členského štátu alebo inštitúcie EÚ voči napadnutému rozhodnutiu bola prípustná.

C-768/18 P Michal Harvilik – HYDRA v. Česká republika a Európsky súd pre ľudské práva
(19. 3. 2019)

„Odvolanie – Článok 181 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora – Žaloba o neplatnosť a žaloba o náhradu škody – Rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúce sa neprijateľnosti sťažnosti podanej proti Českej republike – Zjavný nedostatok právomoci“

Všeobecný súd z dôvodu zjavnej nepríslušnosti odmietol žalobu voči Českej republike a Európskemu súdu pre ľudské práva, ktorou slovenský podnikateľ žiadal jednak zrušiť rozhodnutie ESLP o vyhlásení sťažnosti voči Českej republike za neprijateľnú a jednak náhradu škody od oboch žalovaných.⁹ Žalobca sa odvolal, Súdny dvor však odvolanie zamietol ako zjavne nedôvodné.

C-620/16 Európska komisia v. Spolková republika Nemecko (27. 3. 2019)

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Článok 258 ZFEÚ – Rozhodnutie 2014/699/EÚ – Zásada lojálnej spolupráce – Článok 4 ods. 3 ZEÚ – Prípustnosť – Účinky konania vytýkaného ku dňu uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku – Pretrvávajúce účinky na jednotnosť a koherentnosť medzinárodnej činnosti Európskej únie – Dostatočnosť opatrení prijatých dotknutým členským štátom na dosiahnutie súladu s odôvodneným stanoviskom – Hlasovanie Spolkovej republiky Nemecko proti pozícii Únie vymedzenej v rozhodnutí 2014/699/EÚ na 25. zasadnutí Revízneho výboru Medzivládnej organizácie pre medzinárodnú železničnú prepravu (OTIF) a námietka vyjadrená uvedeným členským štátom proti tejto pozícii a proti spôsobom vykonávania hlasovacích práv, ako sú definované v tomto rozhodnutí“

EK zažalovala Nemecko za to, že na zasadnutí Revízneho výboru Medzivládnej organizácie pre medzinárodnú železničnú dopravu (OTIF) hlasovalo proti pozícii vymedzenej v rozhodnutí Rady, pokiaľ ide o určité zmeny Dohovoru o medzinárodnej železničnej preprave (COTIF) a dodatkov k nemu, a že verejne vyjadrilo svoje námietky tak k uvedenej pozícii, ako aj k spôsobom vykonávania hlasovacích práv v nej definovaným. Voči uvedenému rozhodnutiu Rady Nemecko podalo aj žalobu o neplatnosť, ktorú ale Súdny dvor zamietol.¹⁰ V tejto veci Súdny dvor odmietol výhrady Nemecka k prípustnosti žaloby EK. Okrem iného nesúhlasil, že všetky účinky sporného správania Nemecka treba považovať za skončené ku koncu dotknutého zasadnutia Revízneho výboru OTIF. Samotnej žalobe vyhovel a potvrdil, že Nemecko porušilo uvedené rozhodnutie Rady, ako aj zásadu lojálnej spolupráce. Neuznal pritom výhradu Nemecka týkajúcu sa protiprávnosti uvedeného rozhodnutia Rady, resp. jeho ničotnosti. Zdôraznil tiež požiadavku jednoty zastupovania EÚ navonok.

⁹ Uznesenie Všeobecného súdu z 25. septembra 2018 vo veci T-365/18 *Michal Harvilik – HYDRA v. Česká republika a Európsky súd pre ľudské práva*, EU:T:2018:636.

¹⁰ Rozsudok Súdneho dvora z 5. decembra 2017 vo veci C-600/14 *Spolková republika Nemecko v. Rada EÚ*, EU:C:2017:935.

C-545/18 Finanzamt Linz (rakúske právo týkajúce sa hazardných hier) (4. 4. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Článok 53 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora – Zásady práva Únie – Prednosť – Vnútroštátna právna úprava, podľa ktorej sú nižšie súdy povinné dodržiavať výklad vyšších súdov – Obmedzenie obrátenia sa na vyššie súdy na posúdenie právnych otázok a dôvodov uplatnených pred nižšími súdmi“

Prejudiciálne konanie vzišlo v tomto prípade zo sporov týkajúcich sa hracích automatov, ktoré boli prevádzkované bez príslušnej koncesie a ktoré rakúske úrady z tohto dôvodu zabavili. Dotknutá v tomto prípade bola aj slovenská spoločnosť. Súdny dvor však návrh na začatie konania odmietol ako zjavne neprípustný, keďže nebola splnená základná požiadavka spočívajúca v potrebe výkladu práva EÚ, ktorá vyplýva z čl. 267 ZFEÚ. Vnútroštátny súd totiž nežiadal výklad práva EÚ, ale modalít uplatnenia čl. 56 ods. 1 ZFEÚ v členskom štáte.

I. Oblasť: Justičná spolupráca v občianskych a obchodných veciach

C-554/17 Jonsson (14. 2. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Súdna spolupráca v občianskych veciach – Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu – Nariadenie (ES) č. 861/2007 – Článok 16 – ‚Strana, ktorá nemala v konaní úspech‘ – Trovy konania – Rozdelenie – Článok 19 – Procesné predpisy členských štátov“

V tomto prípade išlo o náhradu trov konania neúspešnou stranou sporu. Vnútroštátna právna úprava stanovovala rozdelenie náhrady trov pri čiastočnom úspechu a čiastočnom neúspechu v konaní. Súdny dvor posudzoval uvedenú úpravu z pohľadu nariadenia 861/2007, ktoré rieši iba situáciu úplného úspechu alebo neúspechu v konaní. Rozhodol, že na prípady, keď strany dosiahnu len čiastočný úspech, respektíve čiastočný neúspech v konaní sa nariadenie 861/2007 neuplatňuje, ale budú sa riadiť len vnútroštátnym právom. Zároveň však pripomenul, že vnútroštátne procesné pravidlá rozdelenia trov konania v cezhraničných konaniach vo veciach s nízkou hodnotou sporu musia dodržiavať zásady ekvivalencie a efektivity.

C-579/17 Gradbeništvo Korana (28. 2. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Justičná spolupráca v občianskych veciach – Nariadenie (EÚ) č. 1215/2012 – Článok 1 ods. 1 – Pôsobnosť – Občianske a obchodné veci – Článok 1 ods. 2 – Vylúčené veci – Sociálne zabezpečenie – Článok 53 – Žiadosť o vydanie osvedčenia, ktoré osvedčuje vykonateľnosť rozhodnutia vydaného súdom pôvodu – Rozsudok týkajúci sa pohľadávky, ktorú tvoria príplatky na náhradu za platenú dovolenku, uplatnené orgánom sociálneho zabezpečenia voči zamestnávateľovi na základe vyslania pracovníkov – Výkon súdnej činnosti súdom prejednávajúcim vec“

Rakúsky orgán zhromažďujúci prostriedky na vyplácanie náhrad za platenú dovolenku stavebných pracovníkov (BUAK) sa domáhal vydania osvedčenia podľa čl. 53 nariadenia 1215/2012 na výkon rozhodnutia vydaného v kontumačnom konaní proti spoločnosti so sídlom v Slovinsku, ktorá vyslala pracovníkov do Rakúska. Súdny dvor riešil, či vec patrí do pôsobnosti nariadenia 1215/2012,

vzťahujúceho sa na občianske a obchodné veci, a či nejde o oblasť sociálneho zabezpečenia, na ktorú sa nariadenie nevzťahuje. Uviedol, že pokiaľ sú rozhodnutia BUAK plne preskúmateľné súdom a konštitutívny účinok sa nepripisuje samotnému určeniu vymáhanej pohľadávky, nemožno prisúdiť konaniu BUAK verejnoprávnu povahu. Tú mu neprepožičiavajú ani jeho vyšetrovacie právomoci, keďže nemajú vplyv na postavenie, v rámci ktorého orgán koná, a neurčujú povahu konania pred ním. Vec preto spadá do pôsobnosti nariadenia. Náhrada takisto nespadá pod pojem „sociálne zabezpečenie“, pretože je súčasťou odmeny pracovníka. Zamestnávateľ prepláca túto náhradu na základe pracovnej zmluvy za prácu vykonanú vyslaným pracovníkom, i keď samotnú úhradu v konečnom dôsledku uskutočňuje BUAK.

J. Oblasť: Justičná spolupráca v trestných veciach

C-492/18 PPU TC (12. 2. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Justičná spolupráca v trestných veciach – Rámcové rozhodnutie 2002/584/SVV – Európsky zatykač – Článok 12 – Držanie osoby vo väzbe – Článok 17 – Lehoty na prijatie rozhodnutia o vykonaní európskeho zatykača – Vnútroštátna právna úprava, ktorá stanovuje prerušenie výkonu väzby ex offa 90 dní po zatknutí – Konformný výklad – Pozastavenie plynutia lehôt – Charta základných práv Európskej únie – Článok 6 – Právo na slobodu a bezpečnosť – Výklady odkláňajúce sa od vnútroštátnej právnej úpravy – Jasnosť a predvídateľnosť“

Podľa holandského práva sa väzba osoby vyžiadanej na základe európskeho zatykača (EZR) automaticky preruší po uplynutí 90 dní od zatknutia. Sporné v tomto prípade bolo, či je takéto automatické prerušenie v súlade s právom EÚ. Okrem toho bolo otáznou, či je súlad s právom EÚ zabezpečený, ak vnútroštátne súdy vykladajú holandské právo tak, že plynutie uvedených 90 dní sa preruší (a tým sa oddiali automatické prerušenie väzby po ich uplynutí), ak súd iniciuje prejudiciálne konanie alebo čaká na výsledok iného prejudiciálneho konania alebo ak odloží rozhodnutie o odovzdaní, pretože vo vydávajúcom členskom štáte by mohlo existovať skutočné riziko neľudských alebo ponižujúcich podmienok pri pozbavení osobnej slobody. Súdny dvor rozhodol, že automatické prerušenie väzby po 90 dňoch upravené holandským právom nie je v súlade s právom EÚ. Zároveň však rozhodol, že judikatúra popísaná vnútroštátnym súdom ako možné riešenie na dosiahnutie eurokonformného výsledku je v rozpore s právom na slobodu a osobnú bezpečnosť podľa Charty. Nezabezpečuje totiž súlad uvedeného vnútroštátneho ustanovenia s Rámcovým rozhodnutím o EZR a obsahuje tiež rozdiely, ktoré by mohli viesť k rôznym dĺžkam ponechania dotknutej osoby vo väzbe.

K. Oblasť: Občianstvo EÚ

C-420/16 P Izsák a Dabis v. Európska komisia (7. 3. 2019)

„Odvolanie – Inštitucionálne právo – Iniciatíva občanov – Nariadenie (ES) č. 211/2011 – Zaregistrovanie navrhovanej iniciatívy občanov – Článok 4 ods. 2 písm. b) – Podmienka, aby návrh iniciatívy občanov nebol zjavne mimo rámca právomocí Európskej komisie predložiť návrh právneho aktu Únie na účely vykonávania Zmlúv – Dôkazné bremeno – Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť – Článok 174“

*ZFEÚ – Občianska iniciatíva, Politika súdržnosti pre rovnosť regiónov a zachovanie regionálnych kultúr’
– Žiadosť o registráciu – Zamietnutie Komisiou“*

EK zamietla žiadosť o registráciu európskej iniciatívy občanov (EIO) s názvom „Kohézna politika pre rovnosť regiónov a zachovanie regionálnych kultúr“. Organizátori sa voči tomu bránili, Všeobecný súd ale ich žalobu zamietol.¹¹ Súdny dvor však ich odvolaniu vyhovel a rozsudok Všeobecného súdu, ako aj samotné rozhodnutie EK zrušil. Všeobecný súd podľa Súdneho dvora vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia, pokiaľ ide o podmienky registrácie EIO a rozdelenie úloh medzi organizátorov a EK v rámci registrácie. Na druhej strane, Súdny dvor sa stotožnil so Všeobecným súdom, pokiaľ ide o výklad čl. 174 ZFEÚ. Platí, že špecifické etnické, kultúrne, náboženské či jazykové charakteristiky regiónov s národnostnou menšinou nemožno považovať za systematické znevýhodnenie ich hospodárskeho rozvoja v porovnaní s okolitými regiónmi, a teda nepatria systematicky medzi regióny závažne a trvalo znevýhodnené prírodnými a demografickými podmienkami v zmysle uvedeného ustanovenia.

C-221/17 Tjebbes a i. (12. 3. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Občianstvo Európskej únie – Článok 20 ZFEÚ – Články 7 a 24 Charty základných práv Európskej únie – Štátne občianstvo členského štátu a tretieho štátu – Strata štátneho občianstva členského štátu a občianstva Únie zo zákona – Dôsledky – Proporcionalita“

Holandské právo za určitých podmienok stanovuje stratu holandského občianstva zo zákona, čo v prípade niektorých osôb vedie aj k strate ich postavenia občana EÚ. Cieľom tejto právnej úpravy je okrem iného zabrániť situáciám, keď osoby nadobudnú alebo si ponechajú holandské občianstvo, hoci nemajú s Holandskom väzbu. Otázny bol súlad tejto úpravy s čl. 20 ZFEÚ s prihliadnutím na čl. 7 Charty. Členský štát je pritom pri výkone svojej právomoci oprávnený vychádzať z predpokladu, že štátne občianstvo je prejavom skutočnej väzby medzi ním a jeho štátnymi príslušníkmi. Súdny dvor preto rozhodol, že čl. 20 ZFEÚ s prihliadnutím na čl. 7 Charty nebráni právnej úprave ako vo veci samej, pokiaľ majú príslušné vnútroštátne orgány, prípadne vrátane súdov, možnosť incidenčne preskúmať dôsledky tejto straty štátneho občianstva a prípadne zabezpečiť, aby dotknuté osoby opätovne nadobudli štátne občianstvo *ex tunc*, keď požiadajú o vydanie akéhokoľvek dokumentu osvedčujúceho ich štátnu príslušnosť. Tieto orgány musia taktiež overiť, či strata občianstva, ak vedie k strate postavenia občana EÚ, je z hľadiska práva EÚ v súlade so zásadou proporcionality.

C-129/18 SM (dieťa zverené do alžírkeho poručníctva kafala) (26. 3. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Občianstvo Európskej únie – Právo občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov – Smernica 2004/38/ES – Rodinní príslušníci občana Únie – Článok 2 bod 2 písm. c) – Pojem ‚priamy potomok‘ – Dieťa zverené do trvalého poručníctva na základe alžírkeho inštitútu kafala (zabezpečenie

¹¹ Rozsudok Všeobecného súdu z 10. mája 2016 vo veci T-529/13 *Izsák a Dabis v. Európska komisia*, EU:T:2016:282.

starostlivosti) – Článok 3 ods. 2 písm. a) – Iní rodinní príslušníci – Článok 7 a článok 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie – Rodinný život – Najlepšie záujmy dieťaťa“

Manželia – občania Francúzska s obvyklým pobytom v Spojenom kráľovstve sa v Alžírsku stali poručníkmi dieťaťa na základe alžírkeho inštitútu *kafala*. Žiadosť o vstup dieťaťa do Spojeného kráľovstva však bola zamietnutá, pretože *kafala* nie je uznaným inštitútom osvojenia podľa vnútroštátneho práva. Okrem iného bolo otázne, či možno dieťa v poručníctve *kafala* považovať za priameho potomka v zmysle smernice 2004/38/ES a či je členský štát pred uznaním takéhoto dieťaťa za priameho potomka občana EÚ oprávnený skúmať, či postup umiestnenia dieťaťa do takéhoto poručníctva dostatočne zohľadňoval najlepšie záujmy dieťaťa. Súdny dvor konštatoval, že takto zverené dieťa nemožno považovať za priameho potomka, keďže *kafala* nezakladá príbuzenský vzťah. Príslušné orgány sú však povinné uľahčiť vstup a pobyt takémuto dieťaťu, ktoré možno považovať za iného rodinného príslušníka v zmysle smernice 2004/38/ES, pričom posúdia všetky okolnosti prípadu a záujmy dieťaťa s cieľom umožniť mu viesť skutočný rodinný život.

C-483/17 Tarola (11. 4. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Občianstvo Únie – Voľný pohyb osôb – Smernica 2004/38/ES – Právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov – Článok 7 ods. 1 písm. a) – Zamestnanci a samostatne zárobkovo činné osoby – Článok 7 ods. 3 písm. c) – Právo na pobyt dlhší ako tri mesiace – Štátny príslušník členského štátu, ktorý bol pracovníkom v inom členskom štáte počas 15 dní – Nedobrovoľná nezamestnanosť – Zachovanie štatútu pracovníka aspoň počas šiestich mesiacov – Nárok na príspevok pre uchádzačov o zamestnanie (jobseeker’s allowance)“

Rumunský občan po prvých dvanástich mesiacoch uplatňovania práva na voľný pohyb pricestoval do hostiteľského štátu, kde odpracoval dva týždne na základe iného titulu ako pracovnej zmluvy na dobu určitú, za ktoré dostal mzdu. Následne sa stal nedobrovoľne nezamestnaným a nárokoval si príslušné dávky. Írsky súd sa pýtal, či si takýto občan za daných okolností zachová štatút pracovníka aspoň ďalších šesť mesiacov na účely čl. 7 ods. 3 písm. c) a čl. 7 ods. 1 písm. a) smernice 2004/38/ES, v dôsledku čoho by mal nárok na platby alebo príspevky sociálnej pomoci rovnako ako občan hostiteľského štátu EÚ s bydliskom v tomto štáte. Súdny dvor uviedol, že takáto osoba si zachová štatút pracovníka počas obdobia najmenej šiestich mesiacov, ak sa zaeviduje ako uchádzač o zamestnanie na príslušnom úrade. Vnútroštátnemu súdu však prináleží určiť, či na základe zásady rovnosti zaobchádzania má v dôsledku toho táto osoba nárok na dávky sociálnej pomoci (sociálneho zabezpečenia), ako keby bol občanom hostiteľského štátu EÚ.

L. Oblasť: Ochrana osobných údajov

C-345/17 Buvvids (14. 2. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Spracovanie osobných údajov – Smernica 95/46/ES – Článok 3 – Pôsobnosť – Videozáznam policajtov zhotovený počas vykonávania procesných úkonov na policajnej stanici – Zverejnenie v internetovej databáze videí – Článok 9 – Spracovanie osobných údajov výlučne na žurnalistické účely – Pojem – Sloboda prejavu – Ochrana súkromia“

Osoba, ktorá vypovedala na policajnej stanici, si zhotovila videozáznam svojej výpovede, na ktorom vidieť policajtov pri výkone ich funkcií, a zverejnila ho na portáli YouTube. Súdny dvor rozhodol, že takéto zhotovenie a zverejnenie videozáznamu môže v zmysle čl. 9 smernice 95/46/ES (podobnú úpravu dnes obsahuje čl. 85 nariadenia 2016/679, tzv. GDPR, ktoré zrušilo a nahradilo uvedenú smernicu) predstavovať spracovanie osobných údajov výlučne na žurnalistické účely, pokiaľ z uvedeného videozáznamu vyplýva, že jediným účelom uvedeného zhotovenia a zverejnenia bolo sprístupniť verejnosti informácie, názory alebo myšlienky. Splnenie tejto podmienky prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

M. Oblasť: Ochrana spotrebiteľa

C-118/17 Dunai (14. 3. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana spotrebiteľov – Nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách – Smernica 93/13/EHS – Článok 1 ods. 2 – Článok 6 ods. 1 – Zmluva o úvere vyjadrenom v cudzej mene – Kurzové rozpätie – Nahradenie nekalej podmienky, ktorá bola vyhlásená za neplatnú, zákonným ustanovením – Kurzové riziko – Ďalšia existencia zmluvy po vypustení nekalej podmienky – Vnútroštátny systém jednotného výkladu práva“

Dlžníčka sa dovoľavala neplatnosti hypotekárnej úverovej zmluvy denominovanej vo švajčiarskych frankoch, pri ktorej znášala kurzové riziko. V roku 2014 maďarský zákonodarca viacerými zákonmi odstránil problémy týkajúce sa praxe úverových inštitúcií spočívajúcej v uzatváraní podobných úverových zmlúv tým, že ich legislatívne zmenil a zároveň zachoval ich platnosť. Súdny dvor okrem iného rozhodol, že smernica 93/13/EHS nebráni právnej úprave, ktorá bráni súdu v tom, aby vyhovel návrhu na vyhlásenie neplatnosti úverovej zmluvy z dôvodu nekalej povahy takej podmienky týkajúcej sa kurzového rozpätia, o akú ide vo veci samej. Určenie nekalej povahy však musí umožniť navrátenie právnej a skutkovej situácie, v ktorej by sa spotrebiteľ nachádzal, ak by táto nekalá podmienka neexistovala. Zároveň smernica 93/13/EHS bráni právnej úprave, ktorá bráni vyhovneniu uvedenému návrhu, pokiaľ je konštatované, že táto podmienka je nekalá a zmluva nemôže naďalej existovať bez tejto podmienky.

C-590/17 Pouvin a Dijoux (21. 3. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Smernica 93/13/EHS – Pôsobnosť – Článok 2 písm. b) a c) – Pojmy „spotrebiteľ“ a „predajca alebo dodávateľ“ – Financovanie na účely kúpy hlavného obydlia – Úver na nadobudnutie nehnuteľnosti dohodnutý medzi zamestnávateľom a zamestnancom a jeho manželským partnerom ako solidárnym spolupríjemcom úveru“

Spoločnosť EDF poskytla svojmu zamestnancovi a jeho manželke úver v rámci pomoci v prístupe k vlastníctvu nehnuteľnosti. Zmluva o úvere sa mala automaticky ukončiť v deň, keď dlžník z akéhokoľvek dôvodu prestane byť zamestnancom spoločnosti EDF, v dôsledku čoho sa úver stane okamžite splatným. Súdny dvor rozhodol, že aj v takomto prípade je potrebné v súlade so smernicou 93/13/EHS považovať zamestnanca podniku a jeho manželského partnera, ktorí uzavreli s týmto podnikom zmluvu o úvere vyhradenú v prvom rade pre zamestnancov tohto podniku,

za „spotrebiteľov“ a uvedený podnik za „predajcu alebo dodávateľa“, ak uzavrie zmluvu o úvere v rámci svojej profesijnej činnosti, hoci poskytovanie úverov nepredstavuje jeho hlavnú činnosť.

C-681/17 slewo (27. 3. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana spotrebiteľa – Smernica 2011/83/EÚ – Článok 6 ods. 1 písm. k) a článok 16 písm. e) – Zmluva uzavretá na diaľku – Právo na odstúpenie od zmluvy – Výnimky – Pojem ‚zapečatený tovar, ktorý nie je vhodné vrátiť z dôvodu ochrany zdravia alebo z hygienických dôvodov a ktorý bol po dodaní rozpečatený‘ – Matrac, ktorého ochrannú fóliu po dodaní spotrebiteľ odstránil“

Spotrebiteľ si zakúpil cez internet matrac, z ktorého odstránil ochrannú fóliu. Keď ho následne chcel vrátiť, predajca tvrdil, že od zmluvy nemôže odstúpiť, keďže v tomto prípade išlo o dodanie zapečateného tovaru, ktorý nie je vhodné vrátiť z dôvodu ochrany zdravia alebo z hygienických dôvodov a ktorý bol po dodaní rozpečatený. V takom prípade smernica o právach spotrebiteľov právo na vrátenie vylučuje. Súdny dvor však rozhodol, že uvedená výnimka sa neuplatní a odstránenie ochrannej fólie z matraca kúpeného cez internet nebráni spotrebiteľovi uplatniť svoje právo na odstúpenie od zmluvy. Za určujúcu označil povahu tovaru, pričom matrac prirovnal k oblečeniu. Tiež pripomenul, že jeden a ten istý matrac slúži po sebe nasledujúcim zákazníkom hotela, že existuje trh s použitými matracmi a že použité matrace môžu byť dôkladne vyčistené.

C-266/18 Aqua Med (3. 4. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana spotrebiteľa – Smernica 93/13/EHS – Nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách – Článok 1 ods. 2 – Pôsobnosť smernice – Podmienka stanovujúca miestnu príslušnosť súdu určenú podľa všeobecných ustanovení – Článok 6 ods. 1 – Preskúmanie nekalej povahy ex offio – Článok 7 ods. 1 – Povinnosti a právomoci vnútroštátneho súdu“

Súdny dvor posudzoval, či zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve, ktorá pri určovaní príslušného súdu na riešenie sporov odkazuje na platné právne predpisy, spadá do pôsobnosti smernice 93/13/EHS a či je v súlade s touto smernicou. Platné právne predpisy totiž umožňovali predajcovi alebo dodávateľovi vybrať si medzi súdom príslušným podľa bydliska žalovaného a súdom príslušným podľa miesta zmluvného plnenia v prípade žaloby pre neplnenie zmluvy zo strany spotrebiteľa. Súdny dvor rozhodol, že zmluvná podmienka, ktorá všeobecne odkazuje na platné vnútroštátne právo a neodráža osobitné vnútroštátne ustanovenie, nie je vylúčená z pôsobnosti smernice 93/13/EHS. Taktiež rozhodol, že smernica 93/13/EHS nebráni procesným pravidlám, na ktoré odkazuje zmluvná podmienka, umožňujúcim predajcovi alebo dodávateľovi, za okolností ako vo veci samej, vybrať si medzi súdom príslušným podľa bydliska žalovaného a súdom príslušným podľa miesta plnenia zmluvy, pokiaľ výberom podľa miesta plnenia zmluvy nevzniknú pre spotrebiteľa také procesné podmienky, ktoré môžu neprimeraným spôsobom obmedziť jeho právo na účinný opravný prostriedok.

N. Oblasť: Poľnohospodárstvo a rybolov

C-497/17 Œuvre d'assistance aux bêtes d'abattoirs (26. 2. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Článok 13 ZFEÚ – Pohoda zvierat – Nariadenie (ES) č. 1099/2009 – Ochrana zvierat počas usmrčovania – Osobitné spôsoby zabíjania zvierat podľa náboženských rituálov – Nariadenie (ES) č. 834/2007 – Článok 3 a článok 14 ods. 1 písm. b) bod viii) – Zlučiteľnosť s ekologickou výrobou – Nariadenie (ES) č. 889/2008 – Článok 57 prvý odsek – Logo ekologickej výroby Európskej únie“

Žalobca sa pred národným súdom domáhal zákazu reklamy a uvádzania na trh výrobkov z hovädzieho mäsa s označením loga ekologického poľnohospodárstva podľa nariadenia 834/2007, zároveň certifikovaných ako „halal“, teda zo zvierat, ktoré boli rituálne zabitú bez predchádzajúceho omráčenia. Otázne bolo, či právo EÚ pripúšťa alebo zakazuje označovanie takýchto výrobkov európskym ekologickým logom, aj keď sú dodržané podmienky stanovené nariadením 1099/2009 o ochrane zvierat počas usmrčovania. Súdny dvor uviedol, že spotrebitelia musia mať istotu, že produkty označené európskym ekologickým logom boli získané v súlade s najprísnejším štandardom, a to aj pokiaľ ide o pohodlie zvierat, ktoré je hlavným cieľom nariadenia 1099/2009. Preto konštatoval, že nariadenie 834/2007 s prihliadnutím na čl. 13 ZFEÚ nedovoľuje umiestnenie ekologického loga EÚ na také produkty, o aké išlo v tejto veci.

C-670/17 P Helénska republika v. Európska komisia (27. 2. 2019)

„Odvolanie – Európsky poľnohospodársky usmerňovací a záručný fond (EPUZF) – Usmerňovacia sekcia – Zníženie finančnej pomoci – Nariadenie (ES) č. 1260/1999 – Operačný program – Finančné opravy – Článok 39 – Právny základ – Prechodné ustanovenia“

Spor sa týkal finančných opráv vykonaných EK voči Grécku pri podpore z usmerňovacia sekcie EPUZF. Všeobecný súd žalobu Grécka zamietol.¹² Súdny dvor však odvolaniu Grécka vyhovel a zároveň zrušil aj napadnuté rozhodnutie EK, ktorému podľa Súdneho dvora chýbal právny základ. Všeobecný súd totiž vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia, že v tomto prípade sa čl. 105 ods. 1 nariadenia 1083/2006 mal uplatniť na operačné programy spolufinancované usmerňovacou sekciou EPUZF v rokoch 2000 až 2006. Uvedené ustanovenie umožňovalo aj naďalej uplatniť nariadenie 1260/1999, ktoré bolo nariadením 1083/2006 zrušené, na pomoc spolufinancovanú zo štrukturálnych fondov a na projekt spolufinancovaný Kohéznym fondom. Podľa Súdneho dvora však usmerňovacia sekcia EPUZF nepatrí ani medzi štrukturálne fondy, ani do Kohézneho fondu.

¹² Rozsudok Všeobecného súdu z 19. septembra 2017 vo veci T-327/15 *Helénska republika v. Európska komisia*, EU:T:2017:631.

O. Oblasť: Prístup k dokumentom

C-666/17 P AlzChem v. Európska komisia (13. 3. 2019)

„Odvolanie – Prístup k dokumentom – Nariadenie (ES) č. 1049/2001 – Tretia odrážka čl. 4 ods. 2 – Všeobecná domnienka dôvernosti dokumentov týkajúcich sa vyšetrovania v oblasti štátnej pomoci – Rozsah“

Spoločnosť AlzChem sa svojím odvolaním domáhala zrušenia rozsudku¹³ Všeobecného súdu, ktorým zamietol jej žalobu o neplatnosť rozhodnutia EK, ktorým odmietla poskytnúť prístup k dokumentom týkajúcim sa vyšetrovania v oblasti štátnej pomoci v súvislosti s konkurzom Nováckych chemických závodov. Súdny dvor zamietol všetky odvolacie dôvody a okrem iného rozhodol, že Všeobecný súd správne rozhodol, že (i) skutočnosť, že predmetné dokumenty tvoria súčasť vyšetrovacieho spisu týkajúceho sa postupu preskúmania štátnej pomoci, je dostatočným dôvodom na uplatnenie všeobecnej domnienky dôvernosti, aj keď boli tieto dokumenty jednoznačne identifikované a bolo ich málo, (ii) odvolatelia neboli zbavení práva na účinné súdne preskúmanie, (iii) skutočnosť, že tieto dokumenty by umožnili odvolateľom uviesť presvedčivejšie argumenty v žalobe, nepredstavuje prevažujúci verejný záujem na ich zverejnení a (iv) postupy členských štátov v súvislosti s prístupom k dokumentom nemôžu mať vplyv na výklad nariadenia 1049/2001.

P. Oblasť: Sloboda usadiť sa

C-563/17 Associação Peço a Palavra a i. (27. 2. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Sloboda usadiť sa – Nariadenie (ES) č. 1008/2008 – Letecká dopravná spoločnosť – Proces reprivatizácie – Predaj akcií zodpovedajúcich maximálne 61 % základného imania spoločnosti – Podmienky – Povinnosť ponechať sídlo a skutočné vedenie v členskom štáte – Závazky služby vo verejnom záujme – Povinnosť zachovať a rozvíjať súčasné národné operačné stredisko (hub)“

Pred vnútroštátnymi súdmi bol spochybnený súlad podmienok privatizácie portugalskej leteckej spoločnosti s čl. 49 a čl. 54 ZFEÚ. Potenciálni nadobúdatelia akcií tejto leteckej spoločnosti totiž museli, okrem iného, zachovať sídlo a skutočné vedenie spoločnosti v Portugalsku, prevziať plnenie záväzkov služby vo verejnom záujme a zachovať a rozvíjať vnútroštátny dopravný uzol. Prvú a druhú podmienku Súdny dvor vyhodnotil tak, že im právo EÚ nebráni. Okrem iného uznal, že potreba zabezpečiť dostatok služieb pravidelnej leteckej dopravy do alebo z destinácií v tretích krajinách, v ktorých je portugalčina dorozumievacím jazykom a s ktorými má Portugalsko osobitné historické, kultúrne a sociálne väzby, môže predstavovať naliehavý dôvod verejného záujmu, spôsobilý odôvodniť obmedzenie slobody usadiť sa pod podmienkou dodržania zásady proporcionality. Rovnako prihliadol na to, že premiestnením sídla by spoločnosť stratila prepravné práva na spojenia do daných tretích krajín.

¹³ Rozsudok Všeobecného súdu zo 7. septembra 2017 vo veci T-451/15 *AlzChem v. Európska komisia*, EU:T:2017:588.

Okrem toho stále môže zriadiť pobočky alebo dcérske spoločnosti v zahraničí. Tretiu podmienku však označil za nezlučiteľnú s právom EÚ kvôli nedodržaniu zásady proporcionality.

Q. Oblasť: Slobodné poskytovanie služieb

C-630/17 Milivojević (14. 2. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Články 56 a 63 ZFEÚ – Slobodné poskytovanie služieb – Voľný pohyb kapitálu – Vnútroštátna právna úprava stanovujúca neplatnosť zmlúv o úvere s medzinárodným prvkom uzatvorených s veriteľom bez povolenia – Nariadenie (EÚ) č. 1215/2012 – Článok 17 ods. 1 – Zmluva o úvere uzatvorená fyzickou osobou na účely poskytovania ubytovacích služieb v oblasti cestovného ruchu – Pojem „spotrebiteľ“ – Článok 24 bod 1 – Výlučná právomoc v oblasti vecných práv k nehnuteľnostiam – Žaloba na určenie neplatnosti zmluvy o úvere a na výmaz vkladu záložného práva z katastra nehnuteľností“

Súdny dvor v tejto veci po potvrdení vlastnej právomoci napriek určitým pochybnostiam súvisiacim s momentom pristúpenia Chorvátska k EÚ rozhodol v troch podstatných otázkach. Po prvé, členský štát nemôže znevýhodňovať poskytovateľov finančných služieb v tom zmysle, že retroaktívnym opatrením, ktoré je všeobecné a automatické, vyhlási za absolútne neplatné zmluvy o úvere s medzinárodným prvkom, ak veritelia nemajú povolenie tohto členského štátu na vykonávanie tejto činnosti. Je to totiž v rozpore s čl. 56 ZFEÚ. Po druhé, čl. 18 nariadenia 1215/2012 ponúka spotrebiteľom v sporoch súvisiacich so zmluvami o úvere s medzinárodným prvkom možnosť výberu príslušného súdu. Súdny dvor rozhodol, že rozširovanie tejto možnosti na iných dlžníkov je v rozpore s nariadením 1215/2012. Po tretie, čl. 24 nariadenia 1215/2012 priznáva výlučnú právomoc v konaniach, ktorých predmetom sú vecné práva k nehnuteľnosti alebo nájom nehnuteľnosti, súdom členského štátu, v ktorom sa táto nehnuteľnosť nachádza. Súdny dvor rozhodol, že žaloba na výmaz vkladu hypotekárneho záložného práva z katastra nehnuteľností spadá pod spomínaný čl. 24. Naopak, uvedený článok nepokrýva žalobu na určenie neplatnosti zmluvy o úvere a notárskej zápisnice o zriadení hypotekárneho záložného práva na zabezpečenie pohľadávky vyplývajúcej z tejto zmluvy.

R. Oblasť: Sociálna politika

C-134/18 Vester (14. 3. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Systémy sociálneho zabezpečenia – Dávky v invalidite – Články 45 a 48 ZFEÚ – Voľný pohyb pracovníkov – Nariadenie (ES) č. 883/2004 – Systémy dávok, ktoré sa odlišujú podľa členských štátov – „Predchádzajúce obdobie práceneschopnosti“ – Trvanie – Poskytovanie dávky pri pracovnej neschopnosti – Nevýhody pre migrujúcich pracovníkov“

V tejto veci išlo o dávku v invalidite a jej nevyplatenie holandskej štátnej príslušníčke, ktorá dlhodobo pracovala v Holandsku a dosiahla tam všetky svoje doby poistenia, ale v súčasnosti žije v Belgicku. Vzhľadom na okolnosti a špecifiká belgickej a holandskej právnej úpravy sa uvedená žiadateľka dostala do situácie, v ktorej po tom, čo bola práceneschopná jeden rok, síce bola belgickými orgánmi uznaná za invalida, avšak nemala nárok na dávku v invalidite v Belgicku. Zároveň však holandské orgány podmienili priznanie postavenia invalida a nárok na dávku v invalidite ďalším rokom pracovnej

neschopnosti, počas ktorého žiadateľka nepoberala dávku pri pracovnej neschopnosti. Súdny dvor rozhodol, že takáto situácia je v rozpore s čl. 45 a 48 ZFEÚ. Ak by totiž žiadateľka nevyužila svoje právo na voľný pohyb, tak by nárok na dávku pri pracovnej neschopnosti od Holandska mala.

S. Oblasť: Spoločná obchodná politika

C-465/16 P Rada EÚ v. Growth Energy and Renewable Fuels Association (28. 2. 2019)

C-466/16 P Rada EÚ v. Marquis Energy (28. 2. 2019)

„Odvolanie – Dumping – Vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 157/2013 – Dovoz bioetanolu s pôvodom v Spojených štátoch amerických – Konečné antidumpingové clo – Celostátne dumpingové rozpätie – Žaloba o neplatnosť – Združenia zastupujúce nevyvážajúcich výrobcov a obchodníkov/výrobcov zmesí – Aktívna legitímácia – Priama dotknutosť – Osobná dotknutosť – Nevyvážajúci výrobca“

Súdny dvor preskúmal rozsudky Všeobecného súdu¹⁴, ktorými bolo okrem iného uznané, že nevyvážajúci výrobcovia bioetanolu, na výrobky ktorých sa vzťahovalo antidumpingové clo podľa vykonávacieho nariadenia 157/2013, sú aktívne legitimovaní na podanie žaloby na Všeobecný súd. Podľa Súdneho dvora však bolo uvedené posúdenie Všeobecného súdu nesprávne, pretože títo výrobcovia neboli napadnutým vykonávacím nariadením priamo dotknutí. Iba podniky vyrábajúce a vyvážajúce výrobok podliehajúci antidumpingovému clu, ktorým sa pripisujú dumpingové praktiky a ktoré môžu preukázať, že boli uvedené v aktoch inštitúcií, sa pokladajú za takto priamo dotknuté. Z tohto dôvodu zrušil rozsudok vo veci T-277/13 a tiež časť rozsudku vo veci T-276/13. V konaní vo veci T-276/13 však ešte vystali ďalšie okolnosti, kvôli ktorým vec v obmedzenom rozsahu vrátil na posúdenie Všeobecnému súdu.

C-236/17 P Canadian Solar Emea a i. v. Rada EÚ (27. 3. 2019)

C-237/17 P Canadian Solar Emea a i. v. Rada EÚ (27. 3. 2019)

„Odvolanie – Dumping – Subvencie – Dovoz fotovoltaických modulov na báze kryštalického kremíka a hlavných komponentov (t. j. článkov) s pôvodom v Číne alebo odosielaných z Číny – Konečné vyrovnávacie clo – Nariadenie (ES) č. 597/2009 – Nariadenie (ES) č. 1225/2009 – Článok 3 ods. 7 – Článok 9 ods. 4 – Časová pôsobnosť nariadenia (EÚ) č. 1168/2012“

V oboch veciach Súdny dvor zamietol odvolania podané proti rozhodnutiam, v ktorých Všeobecný súd potvrdil platnosť vykonávacieho nariadenia Rady 1239/2013, ktorým bolo uložené konečné antidumpingové clo na dovoz fotovoltaických modulov na báze kryštalického kremíka a hlavných komponentov s pôvodom v Číne alebo odosielaných z Číny.¹⁵ Súdny dvor okrem iného neprijal odvolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia, ktorého sa Všeobecný súd údajne dopustil tým, že umožnil

¹⁴ Rozsudok Všeobecného súdu z 9. júna 2016 vo veci T-276/13 *Growth Energy and Renewable Fuels Association v. Rada EÚ*, EU:T:2016:340, a rozsudok Všeobecného súdu z 9. júna 2016 vo veci T-277/13 *Marquis Energy v. Rada EÚ*, EU:T:2016:343.

¹⁵ Rozsudok Všeobecného súdu z 28. februára 2017 v spojených veciach T-158/14, T-161/14 a T-163/14 *JingAo Solar a i. v. Rada EÚ*, EU:T:2017:126; a rozsudok Všeobecného súdu z 28. februára 2017 vo veci T-162/14 *Canadian Solar Emea a i. v. Rada EÚ*, EU:T:2017:124.

Rade stanoviť antidumpingové clo na úrovni, ktorá nahrádzala ujmu spôsobenú inými faktormi, ako sú dumpingové dovozy, a tým, že neoprávnene obrátil dôkazné bremeno. Súdny dvor predovšetkým konštatoval, že prináleží účastníkom konania dovoľávajúcim sa protiprávnosti antidumpingového nariadenia, aby predložili dôkazy preukazujúce, že iné faktory, ako sú tie, ktoré sa vzťahujú na dovozy, mohli byť natoľko dôležité, aby mohli spochybníť existenciu príčinnej súvislosti medzi ujmou spôsobenou výrobnému odvetviu EÚ a dumpingovými dovozmi. Odvolateľky v tomto konaní však nič také nepreukázali.

T. Oblasť: Štátna pomoc

C-349/17 Eesti Pagar (5. 3. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Štátna pomoc – Nariadenie (ES) č. 800/2008 (Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách) – Článok 8 ods. 2 – Pomoc so stimulačným účinkom – Pojem ‚začatie práce na projekte‘ – Právomoci vnútroštátnych orgánov – Protiprávna pomoc – Neexistencia rozhodnutia Európskej komisie alebo vnútroštátneho súdu – Povinnosť vnútroštátnych orgánov vymáhať z vlastnej iniciatívy protiprávnu pomoc – Právny základ – Článok 108 ods. 3 ZFEÚ – Všeobecná zásada práva Únie ochrany legitímnej dôvery – Rozhodnutie príslušného vnútroštátneho orgánu, ktorým sa poskytuje pomoc podľa nariadenia č. 800/2008 – Vedomosť o okolnostiach vylučujúcich oprávnenosť žiadosti o pomoc – Vznik legitímnej dôvery – Neexistencia – Premlčanie – Pomoci spolufinancované zo štrukturálneho fondu – Uplatniteľná právna úprava – Nariadenie (ES, Euratom) č. 2988/95 – Vnútroštátna právna úprava – Úroky – Povinnosť požadovať úroky – Právny základ – Článok 108 ods. 3 ZFEÚ – Uplatniteľná právna úprava – Vnútroštátna právna úprava – Zásada efektivity“

Estónskej obchodnej spoločnosti bola v dôsledku nesplnenia podmienky stimulačného účinku pomoci poskytnutá protiprávna štátna pomoc spolufinancovaná z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Spoločnosť sa domnievala, že poskytnutá pomoc mala stimulačný účinok, preto nezaslala EK žiadosť o jej povolenie. Estónsky súd sa obrátil na Súdny dvor najmä s otázkami týkajúcimi sa podmienok poskytnutia štátnej pomoci a vymáhania protiprávne poskytnutej štátnej pomoci. Súdny dvor konštatoval, že v zmysle čl. 8 ods. 2 nariadenia 800/2008 sa práce na projekte považujú za začaté, pokiaľ bola prvá objednávka zariadení naň určených uskutočnená prijatím bezpodmienečného právne záväzného záväzku pred predložením žiadosti o pomoc. Takisto uviedol, že podľa čl. 108 ods. 3 ZFEÚ sú vnútroštátne orgány povinné z vlastnej iniciatívy vymáhať protiprávne poskytnutú pomoc, pričom premlčacou dobou na jej vymáhanie je v prípade splnenia podmienky uplatnenia nariadenia 2988/95 lehota štyroch rokov, v opačnom prípade lehota stanovená vnútroštátnym právom. Vnútroštátny orgán má takisto povinnosť vymáhať aj úroky z protiprávneho poskytnutia pomoci, a to za celé obdobie spojené s jej neoprávneným nakladaním.

C-405/16 P Spolková republika Nemecko v. Európska komisia (28. 3. 2019)

„Odvolanie – Štátna pomoc – Pomoc, ktorú priznávajú určité ustanovenia nemeckého zákona v znení zmien v súvislosti s obnoviteľnými zdrojmi energie (zákon EEG z roku 2012) – Podpora v prospech výrobcov elektriny vyrobenej podľa EEG a nižší príplatok EEG pre energeticky náročných odberateľov –

Rozhodnutie, ktorým sa pomoc vyhlasuje za čiastočne nezlučiteľnú s vnútorným trhom – Pojem „štátna pomoc“ – Výhoda – Štátne prostriedky – Verejná kontrola prostriedkov – Opatrenie porovnateľné s poplatkom na spotrebu elektriny“

Súdny dvor vyhovel odvolaniu Nemecka a zrušil rozsudok¹⁶ Všeobecného súdu. Všeobecný súd nesprávne dospel k záveru, že prostriedky získané z príspevku EEG (zákon o novej úprave právneho rámca týkajúceho sa podpory elektrickej energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie z roku 2012) predstavujú štátne prostriedky. Na jednej strane príplatok EEG nie je porovnateľný s poplatkom, keďže EEG neukladá dodávateľom zásobujúcim konečných odberateľov povinnosť, aby na týchto odberateľov preniesli sumy zaplatené za príplatok EEG. Skutočnosť, že sa tak „v praxi“ dialo, nepostačuje. Na druhej strane Všeobecný súd nepreukázal, že štát mal právomoc disponovať s prostriedkami získanými na základe príplatku EEG, ani že vykonával verejnú kontrolu nad PPS poverenými správou týchto prostriedkov. Súdny dvor zároveň zrušil aj rozhodnutie EK.

U. Oblasť: Verejná služba EÚ

C-377/16 Španielske kráľovstvo v. Európsky parlament (26. 3. 2019)

C-621/16 P Európska komisia v. Talianska republika (26. 3. 2019)

„Žaloba o neplatnosť – Odvolanie - Jazykový režim – Výberové konanie pre zmluvných zamestnancov – Verejné výberové konania na účely prijatia administrátorov do služobného pomeru – Výzva na vyjadrenie záujmu – Oznámenie o výberovom konaní – Šoféri – Funkčná skupina I – Administrátori (AD 5) – Administrátori (AD 6) v oblasti ochrany údajov – Jazykové znalosti – Obmedzenie výberu druhého jazyka výberového konania na anglický, francúzsky a nemecký jazyk – Komunikačný jazyk – Jazyk komunikácie s Európskym úradom pre výber pracovníkov (EPSO) – Nariadenie č. 1 – Služobný poriadok úradníkov – Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov – Diskriminácia na základe jazyka – Odôvodnenie – Dôvod – Záujem služby – Služobný záujem – Súdne preskúmanie“

V prípade C-377/16 Súdny dvor na základe žaloby Španielska zrušil výzvu EP na vyjadrenie záujmu pre zmluvných zamestnancov z dôvodu diskriminácie na základe jazyka a aj databázu údajov vypracovanú na základe uvedenej výzvy. V prípade C-621/16 P zasa Súdny dvor zamietol odvolanie EK, ktorým sa domáhala zrušenia rozsudku¹⁷ Všeobecného súdu, ktorým zrušil dve oznámenie o verejnom výberovom konaní z dôvodu nezákonnosti obmedzenia výberu druhého jazyka výberového konania na angličtinu, francúzštinu a nemčinu. V oboch konaniach Súdny dvor pripomenul, že nariadenie 259/68 zakazuje akúkoľvek diskrimináciu, vrátane diskriminácie na základe jazyka. Rozdielne zaobchádzanie na základe jazyka nie je prípustné, pokiaľ nie je objektívne a dostatočne odôvodnené a pokiaľ nezodpovedá legitímnym cieľom všeobecného záujmu v rámci personálnej politiky. Je však úlohou inštitúcie, ktorá obmedzila jazykový režim výberového konania na obmedzený počet úradných jazykov EÚ, aby stanovila, že také obmedzenie je primerané a zodpovedá skutočným potrebám týkajúcim sa

¹⁶ Rozsudok Všeobecného súdu z 10. mája 201 vo veci T-47/15 *Spolková republika Nemecko v. Európska komisia*, EU:T:2016:281.

¹⁷ Rozsudok Všeobecného súdu z 15. septembra 2016 v spojených veciach T-353/14 a T-17/15 *Talianska republika v. Európska komisia*, EU:T:2016:495.

funkcií, ktoré budú zamestnané osoby vykonávať. Okrem toho každá podmienka týkajúca sa špecifických jazykových znalostí musí byť primeraná tomuto záujmu a musí sa zakladať na jasných, objektívnych a predvídateľných kritériách, ktoré umožnia uchádzačom pochopiť dôvody tejto podmienky a súdom EÚ preskúmať zákonnosť. Ani v jednom spornom prípade však tieto podmienky neboli splnené.

V. Oblasť: Verejné obstarávanie

Spojené veci C-266/17 a C-267/17 Verkehrsbetrieb Hüttebräucker a BVR Busverkehr Rheinland (21. 3. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Doprava – Služby vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave – Nariadenie (ES) č. 1370/2007 – Článok 5 ods. 1 a 2 – Priame zadanie zákazky – Zmluvy týkajúce sa služieb vo verejnom záujme v autobusovej alebo električkovej osobnej doprave – Podmienky – Smernica 2004/17/ES – Smernica 2004/18/ES“

Nemecký súd sa na Súdny dvor obrátil s otázkami týkajúcimi sa uplatniteľnosti nariadenia 1370/2007 na priame zadávanie zmlúv na služby v autobusovej doprave. Súdny dvor konštatoval, že čl. 5 ods. 2 nariadenia 1370/2007 nie je uplatniteľný na priame zadanie zmlúv týkajúcich sa služieb vo verejnom záujme v autobusovej doprave, ktoré nemajú formu koncesných zmlúv na služby v zmysle smernice 2004/17/ES a smernice 2004/18/ES. Zároveň uviedol, že podľa čl. 5 ods. 1 nariadenia 1370/2007 sa režimom, ktorý je stanovený v jeho odsekoch 2 až 6 riadia koncesné zmluvy a zmluvy o službách železničnej osobnej dopravy a dopravy metrom, zatiaľ čo v prípade zmlúv o službách v autobusovej alebo električkovej doprave toto ustanovenie priamo odkazuje na smernice 2004/17/ES a 2004/18/ES.

C-465/17 Falck Rettungsdienste a Falck (21. 3. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Verejné obstarávanie – Smernica 2014/24/EÚ – Článok 10 písm. h) – Osobitné vylúčenia zákaziek v oblasti poskytovania služieb – Služby civilnej obrany, civilnej ochrany a prevencie nebezpečenstva – Neziskové organizácie alebo združenia – Služby prepravy pacientov sanitnými vozidlami – Kvalifikovaná preprava sanitným vozidlom“

Súkromná spoločnosť napadla postup, keď charitatívnej organizácii bola bez riadneho verejného obstarávania pridelená zákazka na (i) služby starostlivosti o akútnych pacientov v záchranárskom vozidle a (ii) služby prepravy ostatných pacientov za prítomnosti sanitára a pomocného sanitára. Súdny dvor vykladal čl. 10 písm. h) smernice 2014/24/EÚ, podľa ktorého sa (okrem iného) na služby neziskových organizácií alebo združení poskytujúcich záchranné služby a služby sanitárnych vozidiel smernica neuplatňuje, s výnimkou služieb prepravy pacientov sanitnými vozidlami. Súdny dvor okrem iného uznal, že na druhý typ služieb pokrytých danou zákazkou možno uplatniť výnimku z uplatňovania pravidiel verejného obstarávania za predpokladu, že preprava je skutočne zabezpečovaná personálom riadne vyškoleným poskytovať prvú pomoc a týka sa pacienta, u ktorého existuje riziko zhoršenia zdravotného stavu počas prepravy. Ďalej Súdny dvor objasnil, aké kritériá treba brať do úvahy pri určovaní, či subjekt spadá pod pojem „neziskové organizácie a združenia“ - napr. neobchodný charakter subjektu, jeho cieľ plnenia sociálnych úloh a fakt, že prípadný zisk opätovne investuje na dosiahnutie tohto cieľa.

W. Oblasť: Voľný pohyb kapitálu

C-135/17 X (Sprostredkovateľské spoločnosti so sídlom v tretích krajinách) (26. 2. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Voľný pohyb kapitálu – Pohyb kapitálu medzi členskými štátmi a tretími krajinami – Klausula standstill – Vnútroštátna právna úprava členského štátu týkajúca sa sprostredkovateľských spoločností so sídlom v tretích krajinách – Zmena tejto právnej úpravy, po ktorej nasleduje znovuzavedenie skoršej právnej úpravy – Príjmy spoločnosti so sídlom v tretej krajine pochádzajúce z držby pohľadávok voči spoločnosti so sídlom v členskom štáte – Zahŕnutie takých príjmov do daňového základu daňového rezidenta členského štátu – Obmedzenia voľného pohybu kapitálu – Odôvodnenie“

Vnútroštátny súd sa pýtal Súdneho dvora na výklad čl. 63 a 64 ZFEÚ. Chcel vedieť, či nemecký režim uplatniteľný na „podieľy v zahraničných sprostredkovateľských spoločnostiach“ zavádza obmedzenie voľného pohybu kapitálu vo vzťahu k tretím krajinám, ktoré by mohlo byť odôvodnené, pokiaľ sa naň nevzťahuje klauzula „standstill“ stanovená v čl. 64 ods. 1 ZFEÚ, naliehavými dôvodmi všeobecného záujmu, predovšetkým bojom proti vyslovene umelým konštrukciám. Súdny dvor sa najprv zaoberal vecnou pôsobnosťou a časovou kontinuitou pri klauzule „standstill“. Pokiaľ ide o samotnú klauzulu „standstill“, resp. slobodu voľného pohybu kapitálu, rozhodol, že čl. 63 ods. 1 ZFEÚ nebráni uvedenému nemeckému režimu, pokiaľ neexistuje právny rámec stanovujúci najmä zmluvné záväzky týkajúce sa medzinárodnej spolupráce a výmeny informácií, ktoré vnútroštátnym daňovým orgánom členského štátu umožnia kontrolovať prípadnú pravdivosť informácií o spoločnosti predložených s cieľom preukázať, že podiel daňovníka v tejto spoločnosti nie je založený na umelej konštrukcii.

X. Oblasť: Voľný pohyb pracovníkov

C-437/17 Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach (13. 3. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Voľný pohyb pracovníkov – Článok 45 ZFEÚ – Nariadenie (EÚ) č. 492/2011 – Článok 7 ods. 1 – Zákaz diskriminácie na základe štátnej príslušnosti – Nárok na platenú každoročnú dovolenku v závislosti od počtu rokov, ktoré pracovník odpracoval u zamestnávateľa – Len čiastočné započítanie predchádzajúcich dôb zamestnania získaných u iných zamestnávateľov – Sociálne právo – Rozdiely medzi režimami a právnymi predpismi členských štátov“

Rakúske právo priznáva pracovníkovi, ktorý celkovo odpracoval 25 rokov profesijnej činnosti, nárok na predĺženie platenej dovolenky za kalendárny rok z 5 na 6 týždňov. Pri určovaní splnenia podmienky dĺžky odpracovaných rokov sa však obdobia zamestnania odpracované pracovníkom u jeho predošlých zamestnávateľov zohľadňujú menej priaznivo ako obdobia zamestnania, ktoré odpracoval u svojho súčasného zamestnávateľa – doba strávená u predchádzajúcich zamestnávateľov sa totiž započítava maximálne len do výšky 5 rokov profesijnej činnosti. Súdny dvor sa vyjadroval k otázke, či takáto právna úprava môže predstavovať diskrimináciu pracovníkov na základe štátnej príslušnosti, keďže údajne sú to viac rakúski pracovníci, ktorí zostanú celých 25 rokov u súčasného zamestnávateľa. Takéto tvrdenie však nepovažoval za preukázané a navyiac konštatoval, že spočíva na súbore okolností, ktoré sú príliš náhodné a nepriame. Rakúska právna úprava preto nie je spôsobilá odrádzať rakúskych pracovníkov,

ktorí by zamýšľali odísť od svojho súčasného zamestnávateľa, aby pracovali u zamestnávateľa v inom členskom štáte, ale chceli by sa následne vrátiť k pôvodnému zamestnávateľovi.

Y. Oblasť: Životné prostredie

C-399/17 Európska komisia v. Česká republika (14. 3. 2019)

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Nariadenie (ES) č. 1013/2006 – Preprava odpadu – Odmietnutie Českej republiky zabezpečiť spätné prevzatie zmesi TPS-NOLO (Geobal), ktorá bola z tohto členského štátu prepravená do Poľska – Otázka, či ide o odpad – Dôkazné bremeno – Dôkaz“

Česká spoločnosť prepravila do Poľska látku TPS-NOLO (Geobal) (ďalej len „sporná látka“). Poľsko túto prepravu považovalo za nezákonnú podľa nariadenia 1013/2006, keďže ju ani odosielateľ a ani príjemca tejto látky neoznámili orgánom povereným ochranou životného prostredia. Česká republika túto látku nepovažovala za odpad, keďže bola registrovaná ako chemická látka podľa nariadenia REACH. EK začala proti Českej republike konanie o porušení a následne proti nej podala žalobu. Súdny dvor túto žalobu zamietol, keďže EK nepreukázala, že sporná látka je odpadom. Okrem iného EK nesprávne tvrdila, že jej neprislúcha predložiť dôkaz o tom, že spornú látku je potrebné považovať za odpad. Naopak, je práve jej povinnosťou preukázať tvrdené nesplnenie povinnosti. Preto sa EK nemôže odvolávať na domnienku upravenú v nariadení 1013/2006, podľa ktorej musí byť, v prípade nehody medzi príslušnými orgánmi miesta odoslania a určenia v tom, či je určitá látka odpadom, považovaná za odpad.

Spojené veci C-487/17 až C-489/17 Verlezza a i. (28. 3. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Životné prostredie – Smernica 2008/98/ES a rozhodnutie 2000/532/ES – Odpady – Klasifikácia odpadov ako nebezpečných odpadov – Odpady, ktorým možno priradiť kódy určené pre nebezpečné odpady aj kódy určené pre odpady, ktorý nie sú nebezpečné“

V trestných konaniach vedených proti niekoľkým obvineným z trestného činu neoprávneného nakladania s odpadom vyvstali otázky ohľadom klasifikácie odpadu a povinností dotknutých osôb. Súdny dvor konštatoval, že držiteľ odpadu, ktorý môže byť zaradený pod kódy zodpovedajúce nebezpečnému odpadu alebo pod kódy odpadu, ktorý síce nie je nebezpečný, ale ktorého zloženie nie je hneď známe, musí na účel zaradenia odpadu určiť jeho zloženie a zistiť nebezpečné látky, ktoré sa v ňom môžu odôvodnene nachádzať, s cieľom určiť, či tento odpad má nebezpečné vlastnosti. V tomto procese môže použiť odbery vzoriek, chemické analýzy a testovania podľa nariadenia 440/2008 o testovacích metódach, prípadne iné metódy uznávané na medzinárodnej úrovni. Ďalej Súdny dvor vyložil zásadu predchádzania škodám a konštatoval, že ak po čo najúplnejšom vyhodnotení rizík pri zohľadnení všetkých osobitostí konkrétneho prípadu držiteľ takéhoto odpadu nemôže prakticky určiť prítomnosť nebezpečných látok alebo vyhodnotiť nebezpečné vlastnosti, ktoré má uvedený odpad, tento odpad sa má zaradiť ako nebezpečný odpad.

C-60/18 Tallinna Vesi (28. 3. 2019)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Životné prostredie – Odpad – Smernica 2008/98/ES – Opätovné použitie a zhodnocovanie odpadu – Špecifické kritériá týkajúce sa stavu, keď čistiarenský kal prestáva byť po zhodnotení odpadom – Neexistencia kritérií vymedzených na úrovni Európskej únie alebo na vnútroštátnej úrovni“

Spoločnosti, ktorá chcela čistiarensky kal zo spracovania odpadových vôd biologicky recyklovať tak, že by ho po jeho spracovaní a zhodnotení uvádzala na trh ako kompost pre zelené plochy, nebolo vydané rozhodnutie, že čistiarensky kal prestal byť odpadom. Neexistovala totiž norma stanovujúca kritériá pre dotknutý druh odpadu, na základe ktorých by príslušný vnútroštátny orgán vykonal potrebné posúdenia – na základe právneho aktu preberajúceho smernicu 2008/98/ES totiž takáto právomoc prislúchala ministrovi životného prostredia, ale ten dané kritériá nevydal. Pre neexistenciu takýchto noriem bola vnútroštátnym súdom zamietnutá aj následná žaloba žiadateľky. Súdny dvor uznal, že zhodnocovanie čistiarenského kalu predstavuje isté riziká pre životné prostredie a zdravie ľudí, najmä pokiaľ ide o možnú prítomnosť nebezpečných látok. Členské štáty preto majú v rámci svojej voľnej úvahy možnosť nestanoviť koniec stavu odpadu pre vec alebo látku alebo nestanoviť žiadnu normu, ktorej dodržanie by viedlo ku koncu stavu odpadu pre takúto vec alebo látku. Predmetná vnútroštátna úprava tak nebola v rozpore s právom EÚ.